

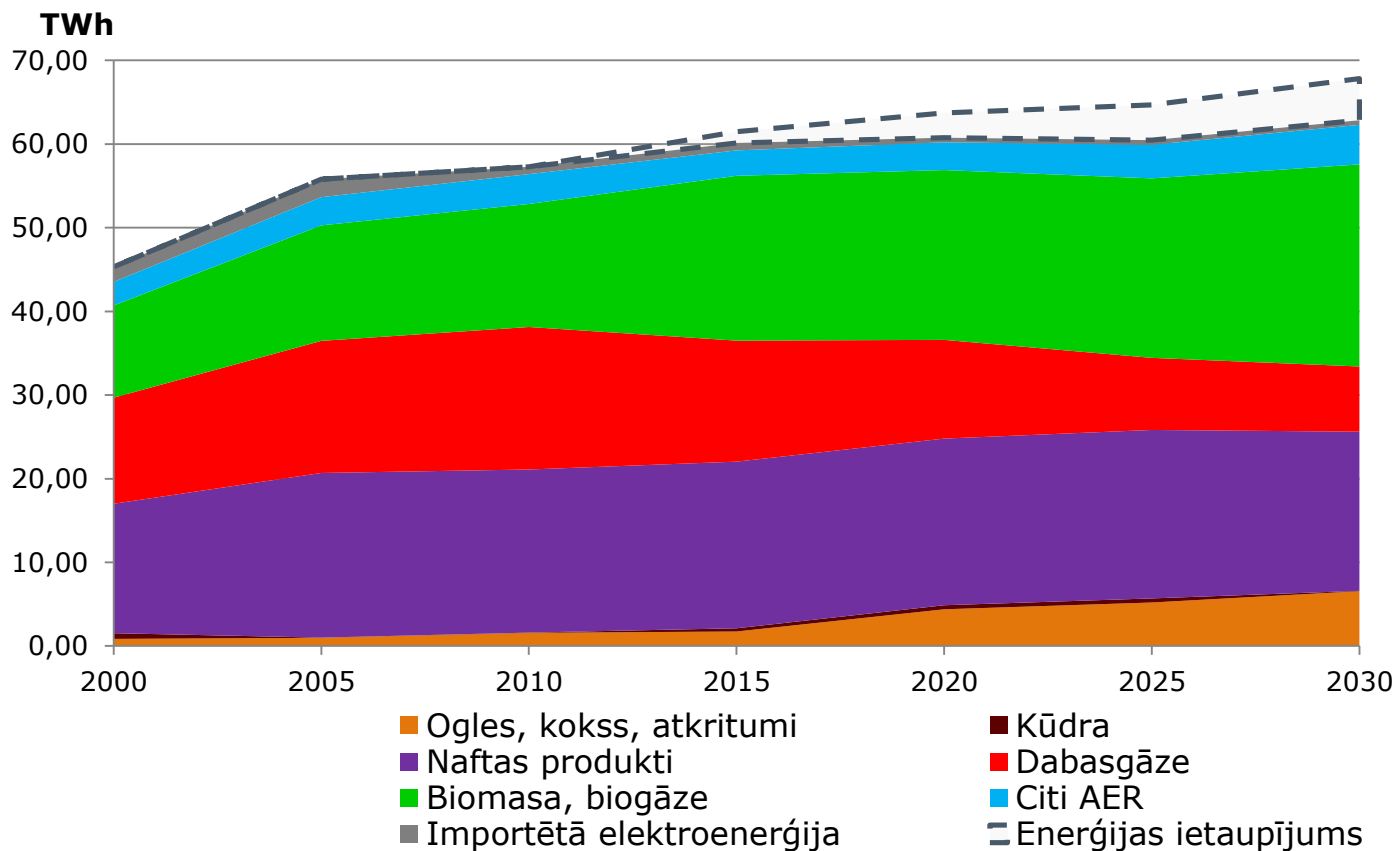
Latvijas enerģētikas politika un enerģētikas plāni pašvaldībās

Andžela Pētersone
Energoefektivitātes nodaļas vadītāja
vietniece
11.09.2014.

LATVIJAS REPUBLIKAS
EKONOMIKAS MINISTRIJA
MINISTRY OF ECONOMICS
OF THE REPUBLIC OF LATVIA

Latvijas primārās enerģijas patēriņa prognoze līdz 2030.gadam

Latvijas Enerģētikas ilgtermiņa stratēģija 2030 – konkurētspējīga enerģētika sabiedrībai

Mērķi - Veicināt konkurētspējīgu ekonomiku, veidojot sabalansētu, efektīvu, ekonomiski, sociāli un ekoloģiski pamatotu, uz tirgus principiem balstītu enerģētikas politiku.

Stratēģijas 2030 mērķu sasniegšanas izaicinājumi

- Radīt **paredzamu un labvēlīgu vidi** enerģētikas sektora ilgtspējīgai attīstībai un investīcijām.
- **Izvairīties no politikas kļūdām, novērst tirgus nepilnības**, lai attīstītu efektīvu un konkurētspējīgu enerģijas tirgu.
- **Energoefektivitātei** ir jāklūst par **horizontālu starpnozaru politikas mērķi**, iekļaujot to citās politikas jomās, tādās kā reģionālā un pilsētu attīstība, transports, rūpniecības politika, lauksaimniecība.

Direktīva 2012/27/ES par energoefektivitāti (EED)

- Pamatmērķis sasniegt ES 2020. gadā 20 % energoefektivitātes paaugstinājumu
- Izveido **pasākumu sistēmu energoefektivitātes veicināšanai** – ražošana, piegāde, patēriņš
- Nosaka valsts saistošo mērķi – obligāti sasniedzamu enerģijas ietaupījumu gala patērētājos
- Direktīvas prasības jāpārņem līdz 2014.gada 5.jūnijam – *Latvija nav ziņojusi par pārņemšanu*

Kāpēc nepieciešami pašvaldību energoplāni?

- Lai uz objektīva novērtējuma pamata nodrošinātu ilgtspējīgu enerģētikas sektora attīstību pašvaldībā;
- Lai noteiktu energoefektivitātes mērķus;
- Lai samazinātu pašvaldības izdevumus un nodrošinātu augstvērtīgus sabiedriskos pakalpojumus;
- Lai nodrošinātu energoefektivitātes mērķa izpildi saistībā ar citiem pašvaldības mērķiem, piemēram, politiskiem, ekonomiskiem vai vides;

Pašvaldību energoplāniem izvirzītās prasības EED (brīvprātīgi)

5. panta 7. punkts: Dalībvalstis mudina pašvaldības:

- **pieņem energoefektivitātes plānu**, atsevišķu vai kā daļu no plašāka klimata vai vides plāna,
- **iekļauti konkrēti enerģijas taupīšanas un energoefektivitātes mērķi** un darbības,
- **apsver energovadības sistēmu ieviešanu un energoauditus** kā daļu no sava plāna īstenošanas;
- **vajadzības gadījumā izmanto energopakalpojumu uzņēmumus (ESKO)** un energoefektivitātes līgumu slēgšanu, lai finansētu renovācijas un īstenotu plānus energoefektivitātes uzturēšanai un uzlabošanai ilgtermiņā.

EM Ieteikumi Enerģētikas rīcības plānam (ERP)

- Pašvaldība izstrādā enerģētikas rīcības plānu (ERP) ne mazāk kā trīs gadu periodam
  - kā attīstības programmas sastāvdaļu,
  - kā pielikumu,
  - vai kā atsevišķu dokumentu;
- skaidri jāformulē enerģētikas sektora mērķus;
- realizācijai jānodrošina būtisks enerģijas ietaupījums;
- izstrādāšanā un īstenošanā jāiesaista pašvaldības iedzīvotāji un komersanti un tie periodiski jāinformē par ERP īstenošanas gaitu.

Situācijas apraksts Enerģētikas rīcības plānā:

- Īsa informācija par reģiona administratīvo struktūru

(vai atsauci uz nodaļu Attīstības programmā, kur šāda informācija pieejama)

- Īsa informācija par demogrāfisko situāciju un prognozēm tuvākajiem 5 gadiem

(vai atsauci uz nodaļu Attīstības programmā, kur šāda informācija pieejama)

- Īsa informācija par reģionā pieejamiem sadales tīkliem un galvenajiem enerģijas piegādātājiem

(elektroenerģija, dabasgāze, centralizētā siltumapgāde)

- vietējo energoresursu izmantošanas iespējas vai ierobežojumi.

Cita informācija Enerģētikas rīcības plānā:

- Iespējamais enerģijas ietaupījums :
  - pašvaldību un daudzdzīvokļu dzīvojamu ēku sektorā (ēku siltināšana)
  - centralizētajā siltumapgādē - ražošanā (katlu iekārtu energoefektivitātes paaugstināšana, kurināmā nomaina)
  - sadalē (siltuma zudumu samazināšana)
- Izvērtējums par iespējam pašvaldībā ieviest energovadības sistēmas ar mērķi labāk pārvaldīt tās enerģijas patēriņu;
- Izvērtējums par iespējam izmantot energopakalpojumu uzņēmumus un energoefektivitātes līgumu slēgšanu, lai finansētu ēku renovāciju un īstenotu energoefektivitātes paaugstināšanai ilgtermiņa plānus.

Vienošanās par energoefektivitātes paaugstināšanu

- Ministru kabineta 2011. gada 12. jūlija noteikumiem Nr.555 „Noteikumi par kārtību, kādā noslēdz un pārrauga vienošanās par energoefektivitātes paaugstināšanu”.
- Vienošanās noslēdz Ekonomikas ministrija ar pašvaldībām, nozaru asociācijām vai atsevišķiem komersantiem par noteiktu enerģijas ietaupījumu iegūšanu galapatēriņā.
- **Brīvprātīgās vienošanās noslēgšana ļauj ieskaitīt pašvaldības veiktos pasākumus valsts obligātā energoefektivitātes mērķa izpildē.**
- Tas samazina obligātā enerģijas ietaupījuma mērķa slogu uz energoapgādes komersantiem un enerģijas tarifiem.

Mēru pakta plānu atbilstība EED prasībām - daļēja

- Atbilstošs:
  - Dati par pašvaldības energopatēriņu (siltumapgādē – labi, privātais sektors, mājsaimniecības – daļēji)
  - Dati par pasākumos ietaupīto enerģiju

- Atšķirības:
  - Enerģijas galapatēriņa ietaupījuma mērķis nav uzstādīts (EED prasība)
  - Enerģijas ietaupījumu aprēķina metodika nav noteikta (EED ir))
  - Plāna izpildes ziņošana reizi 2 gados (EED katru gadu)

Secinājums: izveidojot EED atbilstošu vienotu ietaupījumu metodiku, mērķus un ziņošanas prasības, MP plāni var tikt izmantoti energoplānošanai.

Kopsavilkums - secinājumi

- Lai veicinātu energoefektivitāti, pašvaldības var :
  - Veidot energoplānus
  - Iepirkumos pirkt energoefektīvas preces
  - Izmantot atbalsta programmu finansējumu
- Pašvaldību energoplāns veicina ilgtspējīgu enerģētikas sektora attīstību. Mēru pakta plānu informācija var tikt izmantota par pamatu EED prasībām atbilstošam pašvaldības energoplānam.
- Pašvaldības var dot būtisku ieguldījumu valsts obligātā enerģijas ietaupījumu mērķa sasniegšanā, noslēdzot ar valsti vienošanos par energoefektivitāti.
- Iespējams izstrādāt atšķirīgus vienošanās veidus lielajām un mazajām pašvaldībām

2014.-2020.gada ES fondu plānošanas periods: programmas

Pasākums	Finansējums (milj. EUR)	Atbalstāmās darbības
dzīvojamās ēkas	150	Renovācija Energosertifikācija
valsts ēkas	97,86	AER izmantošana (ja tiek sasniegti īpaši augsti energoefektivitātes rādītāji)
pašvaldību ēkas	42,56	
rūpniecības ēku energoefektivitāte un AER izmantošana	32,56	Komersantu ēku energoefektivitātes uzlabošana Energosertifikācija Jaunu AER izmantojošu siltumenerģijas ražošanas iekārtu iegāde un uzstādīšana
Efektīva centralizētā siltumapgāde	53,19	Siltumavotu rekonstrukcija (tehnoloģiskās iekārtas) Zudumu samazināšana siltumenerģijas pārvades un sadales sistēmās (rekonstrukcija, būvniecība)

Paldies!

Ekonomikas ministrija

Adrese: Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519

Tālrunis: 67013100

Fakss: 67280882

E-pasts: pasts@em.gov.lv

Mājas lapa: www.em.gov.lv

Twitter: [@EM_gov_lv](https://twitter.com/EM_gov_lv), [@siltinam](https://twitter.com/siltinam)

Youtube: <http://www.youtube.com/ekonomikasministrija>

